

СТРАШНИ ЗВЕРОВЕ

Втурнало се магарето да бяга към гората. По пътя го срещнал старият овен и го запитал:

– Къде бягаш тъй, приятелю?

– Бягам от хората.

– Защо бягаш?

– Защото не мога да трая повече – спряло се пред овена дългоухото. – До гуша ми дойде. Есен ли се зададе – хайде магарето ще носи кошове с ябълки от градината до къщи. Зима ли дойде – магарето да върви в гората за дърва. Пролет ли се запролети – пак магарето ще събира яйца в сандъци. А храна каква ми дават – знаеш ли? – магарешки бодили. Хвърлят ми ги и ми думат: „Яж, дано пукнеш!“ Тези мъки не са за мене. Реших да побягна някъде, където магаретата живеят без труд, и там да прекарам старините си. А ти накъде си тръгнал.

– Ох, братко, братко, и аз от същата болест боледувам – отвърнал овенът. – Сватба ли се зададе: „Дръжте да заколим овена, че да нагостим сватовете“. Гътне ли се някой да умре: „Овена ще заколим, за да направим помен за покойния“. Пристигне ли отнякъде приятел – пак към мене поглеждат: „Хайде да му теглим ножа, че да нагостим нашия приятел“. Търпях, търпях, най-сетне викнах: „Стига вече съм брал страхове!“ – и се дигнах да бягам. Искаш ли да бягаме заедно?

– Защо не? Ще бягаме заедно и ще се брамим един друг, ако някой ни нападне – с радост продумала магарето и потеглило подир овена.

Вървели, що са вървели, срещнали в една долчинка лисицата.

– Къде тъй, приятели? – попитала ги тя.

– Бягаме.

– От кого бягате? – повторила хитрата неприятелка на кокошките.

Магарето и овенът ѝ разказали.

– Ох – въздъхнала лисицата, – та и аз тъкмо от туй бягам я. Щом чуя някъде сватбарски тъпан, сърцето ми изтръпва, защото зная, че сватбарите мислят само за едно: как да ми смъкнат от гърба хубавата кожица, за да ушият кожух на невестата. Искате ли ме с вас?

– Искаме те, кумице – отвърнали двамата бегълци и лисицата се навървила подире им.

Вървели, що вървели, навлезли вътре в гората. Там намерили едно петле. Крачи само под дърветата и се озърта.

– Брей – зарадвало се петлето, – добре, че срещнах живи души в тая пуста гора. Къде сте тръгнали, приятели?

Магарето, овенът и лисицата му разказали откъде идат и защо бягат.

– А ти – попитали го те – какво се луташ насамната в тая пуста гора!

– И аз като вас бягам – отговорило им петлето. – Бягам от къщи. И как да не бягам? Първаче дете ли се роди: „Хванете петела да го заколим!“ Имен ден ли се зададе: „Хайде да сварим петела в тенджерата“. Кумът ли пристигне, пак: „Петела дръжте!“ Дали си отраснало, дали си пропяло, дали си зачервило гребена – никой не те гледа, трябваш за трапезата. Вземете ме с вас! – помолило се то на тримата бегълци.

Станали четворица и потеглили по-нататък.

Вървели, вървели, стигнали до един кръстопът.
На кръстопътя гледат кожа от вълк.

Стъпвали се назад и четворицата, но подир малко се престрашили, помиривали кожата, прескочили я и пак се върнали.

– Да я вземем! – рекъл овенът. – Тая кожа е наш късмет.

– Да я вземем, защо не, само че кой ще я носи?

– Аз ще я нося – обадило се магарето, – метнете я на гърба ми!

Метнали я на магарешкия гръб и продължили пътя си. Цял ден се лутали из гората. Надвечер стигнали до една пещера. Погледнали вътре – няма никой. Влезли. А в пещерата що да видят – на средата гори огън, над огъня върху железен триножник сложена голяма тенджера. В тенджерата къкри ядене. Насядали нашите пътници край огъня. Напекли се, втреничили очи в тенджерата.

– Тука сме добре – рекли си те. – Като се върнат стопаните на пещерата, ако са добри хора, ще ни на гостят, ще спим при тях и утре пак ще продължим пътя си.

Магарето натъпкало вълчата кожа със слама, изнесло я вън и я провесило под дървото пред входа на пещерата.

Но да видим сега кои са били стопаните на пещерата? Там живеели две семейства от вълци и мечки. Като наклали огън и сложили яденето да ври, те излезли малко по лов, додето гозбата им заври. И не се минало ни много, ни малко – ето ги, че се завърнали в своя дом. Гостите, като видели що за домакини стоят напреде им – глътнали си езиците, вдървили се от страх.

– Добре дошли, скъпи гости! – почнали да ръмжат мечките и вълците.

– Добре заварили – отвърнали гостите с разтреперани гласове.

Най-старата мечка се разшетала, смъкнала тенджерата от огъня, сложила я на земята, донесла лъжици и поканила гостите:

– Вземете лъжиците и почвайте да сърбате, не се срамувайте.

Гостите наблизили тенджерата. Всички почнали да сърбат. Яли, каквото яли, изпразнили тенджерата. Подир вечеря най-старата мечка се обадила:

– Вие, като идете откъм селата, трябва да знаете много хубави песни. Там стават чудни сватби и хорà. Я хайде да ни попеете малко.

– Защо не – отвърнало магарето, – но според обичая най-напред трябва да попее старата домакиня.

– Да попея – отвърнала мечката, седнала на задните си крака, разперила нагоре предните си лапи и започнала с дебелия си глас:

*Самò месо вкъщи дошло –
негонено, неканено – охранено,
самò влязло в тенджерата!...*

Бежанците, като чули тая песен, се спогледали и зъбите им затракали. Те разбрали за какво месо става дума в мечата песен. Поканили след това магарето и то да изкара една песен. Клетото магаре никак не му било до песен, но нямало що да прави. Пропяло и то:

*Я излез на двора,
да видиш що виси пред пещерата!
Я излез на двора,
да видиш що виси пред пещерата!*

Като чули тия думи, мечките и вълците също се спогледали помежду си и накарали едно мече да излезе и види какво има пред пещерата. Поръчали му: ако види нещо добро, да се върне и да им обади. Ако види нещо лошо, да бяга, да се не връща.

Мечето излязло боязливо и щом дигнало нагоре глава – облещило очи: под дървото пред пещерата виси обесен вълк. Изревало от ужас и търтило да бяга в тъмнината. Покачило се чак на връх планината. Вътре домакините почакали, почакали и проводили второ мече, но и то не се върнало. Почакали още малко домакините и бутнали едно вълче:

– Я излез ти, да видиш що виси пред пещерата!

Вълчето също пропаднало. Така едно след друго излезли всичките мечета и вълчета и се загубили в тъмнината. Най-сетне старият вълк и старата мечка се дигнали да разберат къде пропадат децата им. Гостите помислили, че вълкът и мечката искат да ги ядат. Скокнали и те. Овенът се затекъл да излезе вън и наместо да отвори вратата, затиснал я, без да ще, с рогата си. Мечката гроздно заревала. Магарето почнало да си дере гърлото по магарешки, а петелът хвръкнал нагоре, кацнал на полицата и с цялото си гърло закукуригал. Лисицата заскимтяла и се мушнала в една делва. Само опашката ѝ останала навън.

Най-подир овенът извил глава назад да види що става и освободил вратата, която се отворила и домакините изхвръкнали навън. Когато зърнали обе-

сения вълк, те се уплашили толкова много, че побягнали през девет гори в десетата. Там те се спрели и почнали да си приказват помежду си:

– Брей – рекла мечката, – нали беше много страшно! Още не мога да дойда на себе си. Видя ли, Кумчо Вълчо, онова с червения гребен, като се хвърли на полицата и изкрешя: „Дайте ми въже и двамата да ги обеся на гредите!“

– А в туй време, бабо меци – добавил вълкът, – видя ли как малкото с дългата опашка тичаше из пещерата да търси въже. По едно време то се навря в делвата да види дали не е там скрито въжето.

– Слава богу, че отървахме кожата, опасни зверове ни бяха дошли на гости! – въздъхнала мечката и старите зверове тръгнали към планината да дирят чедата си в драките и хралупите.

А магарето, овенът и петелът разбрали, че в гората е по-страшно, отколкото в село, и се прибрали пак при хората.

Лисицата останала в делвата.

